

Direktiv för Bredbandsforums arbetsgrupp "Samhällets behov av robusta bredbandsnät för digitala tjänster"

Arbetsgruppens syfte och uppdrag

Syftet med Bredbandsforums arbetsgrupp "Samhällets behov av robusta bredbandsnät för digitala tjänster" är att öka medvetenheten om olika aktörers roller och ansvar för robusta och driftsäkra bredbandsnät samt att föreslå åtgärder för ökad robusthet och tillförlighet i infrastrukturen för offentliga aktörers tjänster över bredbandsnät.

I arbetsgruppens uppdrag ingår att:

- Beskriva och vid behov föreslå vad som bör förtydligas avseende olika aktörers roller och ansvar för bredbandsnätens robusthet och driftsäkerhet, i roller som tillhandahållare av bredbandsnät, beställare av tjänster över bredbandsnät och som ansvariga för planering av samhällets infrastruktur.
- Öka medvetenheten hos offentliga aktörer som har beställansvar och ansvarar för planering av samhällets infrastruktur om behovet, nyttan och ansvaret för infrastrukturens robusthet.
- Föreslå åtgärder som ökar förutsättningarna för en mer likvärdig robusthet i alla delar av Sveriges bredbandsnät.

Bakgrund till arbetsgruppens uppdrag

Inom Bredbandsforums Nystartsgrupp identifierades robusthetsfrågor som ett prioriterat område, eftersom säkerhet har stor betydelse för användarnas trygghet i samhällets digitalisering. Även regeringens bredbandsstrategi *Sverige helt uppkopplat 2025 – en bredbandsstrategi* lyfter fram att "samhällets ökande beroende av bredbandsinfrastruktur och framför allt av digitala tjänster ställer ökade krav på robusthet och driftsäkerhet." Bredbandsforums styrgrupp har ställt sig bakom de prioriteringar som Nystartsgruppen föreslog och beslutade vid mötet den 20 februari 2018 att ge kansliet i uppdrag att genomföra en förstudie på robusthetsområdet och föreslå direktiv för en arbetsgrupp med robusthetsfokus. Kansliets förstudie visar att robusta bredbandsnät har stor betydelse och är en förutsättning för att användningen av digitaliserade tjänster ska ta fart.

Kansliets kartläggning visar att de åtgärder som genomförts har bidragit till ökad robusthet och medvetenhet i branschen, särskilt avseende anläggning av robusta nät, skydd mot avgrävningar och robusthet i centrala delar av näten. Det finns dock behov av ytterligare åtgärder för att stärka robustheten, både inom områden där det redan pågår arbete och områden där det idag finns större otydlighet och osäkerhet. Kansliets bedömning är att en arbetsgrupp inom Bredbandsforum ger störst effekt inom de områden där det idag saknas initiativ och råder större osäkerhet kring nuläge och behov av åtgärder. Förslag till åtgärder inom redan pågående insatser och angränsande områden, såsom skydd mot avgrävningar, robust fiberförläggning och avbrottsfri elförsörjning, bör i första hand omhändertas inom ramen för befintliga initiativ. De områden som Bredbandsforums arbetsgrupp bör inriktas på är därför att beskriva, förtydliga och öka medvetenheten om ansvaret för robusta bredbandsnät samt att kartlägga nuläge och föreslå åtgärder för en ökad robusthet och tillförlighet i infrastrukturen för tjänster som tillhandahålls över bredbandsnät.

Lagstiftning omfattar inte alla och kvaliteten varierar

Den nuvarande regleringen inom driftsäkerhetsområdet syftar till att säkerställa en rimlig basnivå för driftsäkerhet. Kraven omfattar allmänt tillgängliga nät inom lagens tillämpningsområde, vilket innebär att många av de lokalt ägda och drivna näten samt kommunala intranät inte omfattas av de grundläggande kraven på driftsäkerhet. Utöver kraven i lag och föreskrifter kan Post- och telestyrelsen bidra med medel för ökad robusthet i bredbandsnät. Dessa insatser är främst inriktade på att undvika allvarliga störningar och att hantera samhällsviktiga funktioner i händelse av kris, krig eller höjd beredskap, men kan även bidra till ökad robusthet i fredstid.

Sveriges modell för bredbandsutbyggnad medför att den fysiska infrastrukturen ägs, underhålls och driftas av många olika operatörer och nätägare. Bredbandsforums Nystartsgrupp identifierade en utmaning i att kvaliteten på förvaltning, tillgänglighet och dokumentation varierar mellan näten. Samtidigt råder osäkerhet kring i vilken grad kvaliteten varierar och var de största utmaningarna finns. Detta kan motverka målet att uppnå en robust, säker och likvärdig bredbandsinfrastruktur i alla delar av landet.

Behov av samordning och ökad medvetenhet om beställar- och planeringsansvar

Utöver de krav som ställs i lag och föreskrifter kan användare i kommersiella avtal ställa högre krav på driftsäkerhet och robusthet i bredbandstjänster. Användarnas medvetenhet om det egna ansvaret är emellertid begränsad och det finns osäkerhet kring vilken nivå kvalitet och tillförlitlighet som behövs för olika typer tjänster. Ansvarsfördelningen mellan olika aktörer, såsom nätägare,

kommunikationsoperatörer och leverantörer av internetuppkoppling och tjänster, är i många fall otydlig.

I takt med att allt fler funktioner i samhället digitaliseras blir allt fler verksamheter beroende av robusta och driftsäkra bredbandsnät för digitala tjänster. Trygghetslarm, betaltjänster och natttillsyn via kamera är bara några exempel på tillämpningar som redan idag förutsätter en robust och säker bredbandsinfrastruktur, såväl i normalläge som vid större påfrestningar, i alla delar av näten och i alla delar av landet. Offentliga aktörer har ett viktigt ansvar, både genom det användaransvar som följer när samhällstjänster tillhandahålls över bredbandsnät samt som ansvariga för planering av samhällets infrastruktur.

Användaransvaret innebär att exempelvis kommuner eller landsting som tillhandahåller eller beställer tjänster över bredbandsnät behöver säkerställa rätt nivå av driftsäkerhet och funktion för infrastrukturen som tjänsterna tillhandahålls på. Om man gör en liknelse med väginfrastruktur skulle en kommun som vill upphandla bilar i hemtjänstverksamheten även behöva upphandla rätten att köra på vägarna samt ställa krav på vägens beskaffenhet och underhåll för att säkerställa framkomlighet och säkerhet för hemtjänstpersonalen. I vissa fall skulle det även finnas parallella vägar som inte korsar varandra och därför inte kan användas för att omdirigera trafiken vid exempelvis en olycka eller underhåll av ett vägvagnsnitt.

Syftet med Bredbandsforums arbetsgrupp ” Samhällets behov av robusta bredbandsnät för digitala tjänster” är därför att höja kunskapen och öka medvetenheten om olika aktörers roller och ansvar för robusta bredbandsnät samt att föreslå åtgärder för en ökad robusthet och tillförlighet i den grundläggande infrastrukturen för samhällets digitala tjänster över bredbandsnät.

Uppdragets genomförande

Bemanning

Ordförande för arbetsgruppen utses av Bredbandsforums styrgrupp efter förslag från kansliet. Ordföranden får i uppdrag att leda arbetet och återrapportera utfallet av gruppens arbete till Bredbandsforums styrgrupp. Ordföranden ansvarar vidare för arbetsgruppens bemanning och organisation. Arbetet bör organiseras så att:

- arbetsgruppsdeltagarna har möjlighet att bidra i arbetet och
- externa aktörer har möjlighet att få insyn i arbetet

Bredbandsforums kansli bistår ordföranden och arbetsgruppen med förslag på bemanning vid uppstart samt projektledning och annat stöd i det löpande arbetet.

Kommunikation

Kommunikation från gruppen hanteras primärt av gruppens ordförande, som därmed är officiell talesperson. Det är dock fritt för enskilda ledamöter i gruppen att svara på frågor och diskutera arbetet med externa aktörer, inklusive media, så länge det tydligt framhålls att arbetet är pågående.

Start- och sluttid

Arbetet startar i och med beslut på styrgruppsmöte den 19 juni 2018 och avslutas formellt vid styrgruppens andra möte i juni 2019. Vid slutrapportering ska arbetsgruppen leverera en slutrapport som beskriver hur gruppen har arbetat, vägval som gjorts och arbetsgruppens resultat.

Avstämning och dialog

Arbetsgruppens ordförande ska löpande vid styrgruppsmöten avrapportera hur arbetet fortskrider och uppnådda resultat.

Arbetsgruppen bör under arbetet ha en dialog med relevanta aktörer. Arbetsgruppen väljer själva form för denna dialog.